

Vlaams Ministerie van Onderwijs en Vorming

Onderwijsinspectie

Hendrik Consciencegebouw
Koning Albert II-laan 15
1210 BRUSSEL

doorlichtingssecretariaat@ond.vlaanderen.be
www.onderwijsinspectie.be

**Verslag over de opvolgingsdoorlichting van Instituut voor Katholiek Secundair Onderwijs
te DENDERLEEUEW**

Hoofdstructuur voltijds secundair onderwijs

Instellingsnummer 48025
Instelling Instituut voor Katholiek Secundair Onderwijs
Directeur Nico VAN DEN BORRE
Adres Middenstraat 10 - 9470 DENDERLEEUEW
Telefoon 053-66.60.29
Fax 053-66.39.23
E-mail ikso@telenet.be
Website <http://www.ikso.be>

Bestuur van de instelling VZW Katholiek Onderwijs Denderleeuw
Adres Middenstraat 10 - 9470 DENDERLEEUEW

Scholengemeenschap SGKSO Denderland
Adres Lostraat 175 - 1760 ROOSDAAL
CLB Vrij CLB Ninove
Adres Kluisweg 13 - 9400 NINOVE

Dagen van het opvolgingsbezoek 29-05-2015
Einddatum van het opvolgingsbezoek 29-05-2015
Datum bespreking verslag met de instelling 09-06-2015

Samenstelling inspectieteam
Inspecteur-verslaggever Henk FORIERS
Teamleden Bart MAES, Herman ROS

INHOUDSTAFEL

INLEIDING.....	3
1 HISTORIEK.....	4
2 TE REMEDIEREN TEKORT(EN).....	4
3 ZIJN DE TEKORTEN GEREMEDIEERD?	4
3.1 Cultuur- en gedragswetenschappen in aso tweede en derde graad in de studierichting Humane wetenschappen (leerplannen D/2006/0279/001 en D/2009/7841/045)	4
3.2 Engels en Frans in aso derde graad in de studierichtingen Economie-moderne talen, Latijn-moderne talen en Moderne talen-wetenschappen (leerplannen D/2006/0279/041 en D/2006/0279/005).....	5
3.3 Wiskunde in aso derde graad in de studierichting Economie-wiskunde (leerplan D/2004/0279/019).....	6
4 ADVIES EN REGELING VOOR VERVOLG	8

INLEIDING

Dit verslag is het resultaat van de opvolgingsdoorlichting van de school door de onderwijsinspectie van de Vlaamse Gemeenschap. Het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs van 8 mei 2009 geeft haar de opdracht hiertoe.

Als de school bij een doorlichting een beperkt gunstig advies kreeg, volgt na de periode, vermeld in het advies, een opvolgingsdoorlichting. Tijdens een opvolgingsdoorlichting gaat de onderwijsinspectie na of de bij de voorgaande doorlichting vastgestelde tekortkomingen voldoende werden geredimeerd.

Het referentiekader dat de onderwijsinspectie gebruikt bij een (opvolgings)doorlichting is opgebouwd rond de componenten context, input, proces en output:

- context: de omgevingskenmerken en de kenmerken van administratieve, materiële, bestuurlijke en juridische aard die de school karakteriseren
- input: kenmerken van het personeel en van de leerlingen of cursisten van de school
- proces: initiatieven die de school neemt om output te realiseren, rekening houdend met haar context en input
- output: de resultaten die de school met haar leerlingen of cursisten bereikt.

Meer info over het CIPO-referentiekader vindt u op www.onderwijsinspectie.be.

Tijdens het opvolgingsbezoek verzamelt het inspectieteam bijkomende informatie via observaties, gesprekken en analyse van documenten.

De opvolgingsdoorlichting resulteert in een opvolgingsverslag dat bestaat uit een concluderend gedeelte en een advies.

Het concluderende gedeelte omvat de conclusies van de opvolging.

Het opvolgingsverslag eindigt met een advies dat betrekking heeft op alle of op afzonderlijke structuuronderdelen van de school. De onderwijsinspectie kan twee adviezen uitbrengen:

- een gunstig advies: het inspectieteam adviseert gunstig over de verdere erkenning van de school of van structuuronderdelen.
- een ongunstig advies: het inspectieteam adviseert om de procedure tot intrekking van de erkenning van de school of van structuuronderdelen op te starten.

Bij een ongunstig advies beoordeelt de onderwijsinspectie bovendien of de school de vastgestelde tekorten zelfstandig kan wegwerken.

Binnen een termijn van dertig kalenderdagen na ontvangst van het definitieve opvolgingsverslag informeert de directeur van de school de ouders en leerlingen over de mogelijkheid tot inzage.

Binnen de dertig kalenderdagen na ontvangst moet de directeur van de school het verslag volledig bespreken tijdens een personeelsvergadering. Het bestuur van de school of zijn gemandateerde tekent het verslag voor gezien. Het bestuur stuurt het binnen dertig kalenderdagen na ontvangst terug naar de onderwijsinspectie en maakt eventueel melding van zijn opmerkingen.

De school mag het verslag niet gebruiken voor publicitaire doeleinden.

Meer informatie?

www.onderwijsinspectie.be en www.doorlichtingsverslagen.be

1 HISTORIEK

Het vorige doorlichtingsbezoek vond plaats van 30-01-2012 tot 03-02-2012 en werd afgesloten met een beperkt gunstig advies. Vanaf 01-02-2015 moet de school kunnen aantonen dat tekort(en) die aan de basis lagen van dit advies, in voldoende mate werden geredieerd. Dit verslag beschrijft in welke mate de school daarin is geslaagd.

2 TE REMEDIEREN TEKORT(EN)

- de erkenningsvoorwaarde 'voldoen aan de onderwijsdoelstellingen'

	Basisvorming	Specifiek gedeelte
Graad 2 ASO Humane wetenschappen		cultuurwetenschappen, gedragwetenschappen
Graad 3 ASO Economie-moderne talen	Engels, Frans	Engels, Frans
Graad 3 ASO Economie-wiskunde	wiskunde	wiskunde
Graad 3 ASO Humane wetenschappen		cultuurwetenschappen, gedragwetenschappen
Graad 3 ASO Latijn-moderne talen	Engels, Frans	Engels, Frans
Graad 3 ASO Moderne talen-wetenschappen	Engels, Frans	Engels, Frans

3 ZIJN DE TEKORTEN GEREMEDIEERD?

3.1 Cultuur- en gedragwetenschappen in aso tweede en derde graad in de studierichting Humane wetenschappen (leerplannen D/2006/0279/001 en D/2009/7841/045)

Voldoet

De tekorten met betrekking tot het aanbod en de evaluatie van het vak cultuurwetenschappen in de tweede en de derde graad en de realisatie van de onderzoekscompetentie zijn in voldoende mate weggewerkt.

Onderwijsaanbod

*Volledigheid
Evenwicht
Beheersingsniveau
Samenhang*

Tijdens de doorlichting kwamen bij het vak cultuurwetenschappen heel wat doelen niet of in zeer beperkte mate aan bod. Er waren hiaten in elk thema van elk leerjaar. Er werd dikwijls gebruik gemaakt van verouderd en niet op de leerplandoelen afgestemd lesmateriaal. De aanpak was te eenzijdig gericht op kennisoverdracht.

Het onderwijsaanbod van het vak cultuurwetenschappen is goed afgestemd op de inhoud en het vereiste beheersingsniveau van de leerplandoelstellingen. Nagenoeg alle leerplandoelstellingen komen op een evenwichtige wijze aan bod. Het gehanteerde leerwerkboek wordt aangevuld met bijkomend lesmateriaal, met authentieke bronnen en met een aantal extramurale activiteiten. Leerlingen krijgen frequent de kans om actief met de leerstof aan de slag te gaan en om begrippen, denkkaders en concepten toe te passen op concrete vraagstukken. Dit gebeurt onder meer aan de hand van een aantal verwervings- en verwerkingsopdrachten. Een aantal opdrachten integreert het aanleren en inoefenen van leerplandoelstellingen voor cultuurwetenschappen en het opbouwen van de onderzoekscompetentie. Wetenschappelijke kaders en begrippen worden aangeleerd binnen zinvolle en voor de leerlingen herkenbare contexten. Er wordt daarbij gebruik gemaakt van gevarieerde werkvormen. Leerlingen leren zowel zelfstandig als in groep. Dikwijls wordt aangesloten bij de leefwereld van de leerlingen en bij de actualiteit.

Tijdens de doorlichting was er nog geen uitgewerkte visie, aanpak of planning met betrekking tot de onderzoekscompetentie.

In de tweede graad en in het eerste leerjaar van de derde graad zijn er deelopdrachten die betrekking hebben op de verschillende fasen van de onderzoekscompetentie. Er gaat aandacht naar het aanleren en inoefenen van verschillende onderzoeksmethoden. Op het einde van de derde graad krijgen de leerlingen opdrachten waarin alle deelcompetenties geïntegreerd moeten worden toegepast. Dankzij een doelgerichte begeleiding, feedback aan de hand van een portfolio op het digitaal platform van de school en een goed uitgewerkte handleiding slagen de leerlingen erin eindopdrachten te realiseren die aan de criteria van de specifieke eindtermen voldoen. In de eindwerken worden verschillende onderzoeksmethoden gecombineerd. Er is aandacht voor het ontwikkelen van een persoonlijke en kritische visie op het onderzoeksthema, maar het confronteren van onderzoeksresultaten met andere standpunten komt nog te weinig aan bod. Het werken aan de onderzoekscompetentie gebeurt nog niet aan de hand van een vak- en graadoverstijgende aanpak. De opdrachten zijn nog niet gekaderd in een leerlijn.

Evaluatiepraktijk

*Evenwicht
Volledigheid
Beheersingsniveau
Transparantie*

Tijdens de doorlichting was de evaluatiepraktijk van het vak cultuurstudies niet voldoende betrouwbaar en valide.

De evaluatiepraktijk is leerplangericht. De vraagstelling bij de examens bestrijkt op een evenwichtige en representatieve manier het geheel van de leerplandoelstellingen. Slechts enkele doelen worden te beperkt of inhoudelijk te partieel geëvalueerd om een betrouwbare uitspraak te kunnen doen over het bereiken ervan door de leerlingen.

De vraagstelling op de toetsen is representatief voor de examens. De leerlingen worden opgevolgd aan de hand van een voldoende aantal toetsen en taken. Het geheel van de evaluatie is taxonomisch vrij evenwichtig. Er wordt gepeild naar zowel reproductie van kennis, inzicht en toepassing. Af en toe staat het beoogde beheersingsniveau onder druk door een te weinig uitdagende interpretatie van een leerplandoel of door vormen van verdoken reproductie. De puntenverdeling op toetsen en examens is duidelijk.

Met uitzondering van het confronteren van onderzoeksresultaten met andere standpunten zijn de evaluatiecriteria voor de onderzoekscompetentie goed afgestemd op de specifieke eindtermen. De criteria voor de proces-, product- en zelfevaluatie zijn transparant en concreet.

3.2 Engels en Frans in aso derde graad in de studierichtingen Economie-moderne talen, Latijn-moderne talen en Moderne talen-wetenschappen (leerplannen D/2006/0279/041 en D/2006/0279/005)

Voldoet

De school is erin geslaagd de tekorten in het onderwijsaanbod en de evaluatiepraktijk bij te sturen.

Onderwijsaanbod

*Volledigheid
Evenwicht
Beheersingsniveau
Samenhang*

De school moest tekorten wegwerken op het vlak van het onderwijsaanbod m.b.t. de realisatie van de specifieke eindtermen. Ze is erin geslaagd de leerstof beter af te stemmen op de leerplandoelen die betrekking hebben op de specifieke eindtermen. Voor de realisatie van de onderzoekscompetentie beschikt de school over een duidelijk referentiekader. Bij de uitvoering van de onderzoeksopdracht worden alle fasen doorlopen. De andere specifieke eindtermen komen aan bod in leerstofgehelen die een verbreding van de eindtermen van de basisvorming beogen. Daarbij wordt nu meer rekening gehouden met de tekstsoorten die de leerplannen vermelden. Vooral in Engels is

er doelgerichte aandacht voor strategieën.

Uitrusting
*ICT
Inzet uitrusting
Leermiddelen*

De school moest tekorten wegwerken op het vlak van de evaluatiepraktijk. Die was onvoldoende afgestemd op de leerplandoelen. Uit de opvolging blijkt dat er een evolutie is op het vlak van de vaardigheden die nu geëvalueerd worden op het beheersingsniveau dat de leerplannen beogen. Over het algemeen wordt een beter evenwicht bereikt tussen kennis en vaardigheden. De evaluatie van de kenniscomponent blijft evenwel nog overwegend steken op het reproductief niveau, vooral in het vak Frans. Taaltaken waarin kennis op communicatief-creatieve wijze wordt getoetst, zijn nog een zeldzaamheid. De expertise op dit vlak kan nog groeien.

3.3 Wiskunde in aso derde graad in de studierichting Economie-wiskunde (leerplan D/2004/0279/019)

Voldoet

De tekorten in de leerplanrealisatie werden in voldoende mate weggewerkt. Het onderwijsaanbod is voldoende gericht op het leerplan en de evaluatie is in voldoende mate afgestemd op de leerplandoelen.

Onderwijsaanbod
*Volledigheid
Evenwicht
Beheersingsniveau
Samenhang*

De lacunes in het aanbod, zoals vastgesteld tijdens de doorlichting van 2012, werden in voldoende mate weggewerkt. De vakgroep bood de leerplandoelen over statistiek met weinig diepgang aan en de onderzoekscompetentie kwam te weinig aan bod. De vakgroep heeft de planning bijgestuurd, rekening houdend met de suggesties van het leerplan. Alle onderdelen komen op een evenwichtige wijze en met voldoende diepgang aan bod. Zowel de basisleerstof als de keuzeonderwerpen krijgen de nodige aandacht.

De leraren behandelen de leerplandoelen over statistiek (SK1, SK2, SK3, SK4 en SK5) met veel diepgang. De leerlingen krijgen ruim de tijd om de leerstof in te oefenen. De vakgroep biedt een variatie aan oefeningen in realistische contexten aan.

De leerlingen oefenen doelgericht de eindtermen over onderzoekscompetentie (OC1, OC2 en OC3). De vakgroep werkte een leerlijn uit, die start in het eerste jaar van de tweede graad. Aan de hand van diverse opdrachten en met behulp van activerende werkvormen leren de leerlingen van de tweede graad onderzoeken. In het tweede jaar van de derde graad werken zij een onderzoeksopdracht uit en doorlopen daarbij de verschillende stappen van wiskundig onderzoek. De vakgroep vertaalde het referentiekader van de school in een specifieke opdracht voor wiskunde. Uit een steekproef blijkt dat de leerlingen de opdracht met voldoende diepgang uitwerken. De leerlingen stellen een realistische planning op en krijgen voldoende feedback.

Evaluatiepraktijk
*Evenwicht
Volledigheid
Beheersingsniveau
Transparantie*

Zowel tijdens het dagelijks werk als tijdens de examens evalueren de leraren op een evenwichtige en transparante wijze de leerplandoelen. De leraren gebruiken een variatie aan vraagvormen en bevragen de diverse vakvaardigheden. Rekenvaardigheid maakt een groot onderdeel uit van de toetsing maar de evaluatie is voldoende evenwichtig.

De leraren delen de evaluatiecriteria voor de onderzoekscompetentie op voorhand mee aan de leerlingen. De vakgroep kent aan elke onderzoeksfase een bepaald gewicht toe. De evaluatie is voldoende transparant. Zowel het proces als het eindproduct krijgen een score. Voor bepaalde aspecten wegen de vormvereisten nog sterk door. De vakgroep stuurt evenwel nog regelmatig bij op

basis van een nauwkeurige analyse van de realisaties van de leerlingen. De leerlingen krijgen een uitgebreid rapport met doelgerichte feedback. Ook peer- en zelfevaluatie komen aan bod.

Uitrusting

ICT

Inzet uitrusting

Leermiddelen

De leraren maken op een efficiënte wijze gebruik van het digitaal platform van de school voor het aanbieden van extra oefeningen, het rapporteren over de resultaten en het begeleiden en evalueren van de onderzoeksopdracht. Ook tijdens de lessen maken de leraren op een efficiënte wijze gebruik van ICT.

Deskundigheidsbevordering

Overleg

Vorming

De leraren werkten nauwgezet aan diverse aspecten van het wiskundeonderwijs. Zij werkten onder andere leerlijnen voor ICT-gebruik uit, werkten aan vaardigheidgericht onderwijs en namen maatregelen ter versterking van de parate kennis van de leerlingen. De vakgroep laat zich begeleiden door de pedagogische begeleidingsdienst.

4 ADVIES EN REGELING VOOR VERVOLG

In uitvoering van het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs van 8 mei 2009 is het advies voor erkenning van tekort(en) zoals vermeld in punt 2 van dit verslag:

GUNSTIG

- voor de **erkenningsvoorwaarde 'voldoen aan de onderwijsdoelstellingen'** voor alle structuuronderdelen.

Namens het inspectieteam	Voor kennisname namens het bestuur
Henk FORIERS de inspecteur-verslaggever	Nico VAN DEN BORRE de directeur
Datum van verzending aan de directie en het bestuur van de school	